

то има място сред ромските лидери, вестник "Тербие" има и друга заслуга - **той е първият цигански вестник в Европа**, тъй като немалко ромски лидери твърдят, че както по време на неговото издаване, така и дълго след това, не е имало вестник на никоя циганска общност в която и да е друга страна на нашия континент. В случая е по-правдиво да се твърди, че поне сред българските цигани не е известен цигански печатен орган извън България, поради което те възприемат "Тербие" като вестникарски буреизвестник на европейските ромски.

Между впрочем, пълната истина за "Истигбал" и "Тербие" вероятно тепърва ще се установява. Тази постановка се основава на факта, че някои ромски лидери и дейци имат критична оценка на тяхната проява в националната ни история. Има се предвид, че значителна част от актива на "Истигбал" и на вестник "Тербие" са цигани, свързани с мюсюлманската религия. Освен това, твърди се, че тогава българската държава няма стратегическа програма за работа с ромите, преди което техният организиран и друг живот може да се поддава на турското влияние сред българските ромски. Тези съмнения и оценки подсказват, че пълната и истинската история на организацията и вестника тепърва следва да се пише, за да се даде отговор на тези и подобни на тях въпроси, съмнения и оценки.

* * *

Както е известно, на 19 май 1934 г. се извършва преврат и на власт в страната идват сили, които задушават започналия процес на демократизиране на общественото-политическия живот. Търновската конституция е суспендирана, а дейността на всички политически партии, сдружения и организации е забранена. В условията на тежкия режим, естествено, се прекратява и дейността на дружество "Истигбал" и на в. "Тербие". Това е така, защото ромските лидери добре разбират, че всяка организирана от тях общественото-политическа дейност ще бъде преследвана, а нейните осъществители - жестоко наказани.

При така създамата се ситуация прогресивните ромски